

V ě c : Elfrieda M. v Lanškrouně proti rozh. zem. úřadu v Praze z 20. ledna 1934 o nákladech správního řízení.

V ý r o k : Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y : Okr. úřad v Lanškrouně výměrem z 13. září 1933 rozhodl k žádosti dnešní st-lky podle § 37 obecního zřízení, že obec lanškrounská jest povinna dáti st-lce náhradu za škodu, kterou tato utrpěla tím, že 10. dubna 1932 následkem zřícení schátralé obecní lávky spadla do Jánského potoka a přivodila si zranění, a že je také povinna nahraditi st-lce útraty právního zastoupení.

Další žádosti st-lčině, aby okr. úřad tyto útraty, jež st-lka již dříve byla účtovala, také číselně určil, okr. úřad výměrem ze 16. listopadu 1933 nevyhověl proto, že útraty právního zastoupení spadají do rámce náhrady škody jako její integrující část, a že politický úřad je podle § 37 posl. věty ob. zřiz. oprávněn rozhodovati jen o prejudiciální otázce, t. j. o tom, zda obec je vůbec povinna náhradu dáti, kdežto výši její přísluší stanoviti řádnému soudu.

Odvolání, jež st-lka z výměru tohoto podala, zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím z důvodů prvé stolice, k nimž ještě dodal, že nadto by žádané číselné určení útrat právního zastoupení před soudním určením výše náhrady ani provedeno býti nemohlo, jelikož výše těchto útrat se stanoví podle výše celkového materiálního nároku na náhradu, tato výše však dosud není známa, jelikož soud dosud nerozhodl.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvážil nss toto:

Názor žal. úřadu, že náklady řízení tvoří integrující část škody, o jejíž náhradě bylo rozhodováno, je právně mylný. Otázka škody a povinnosti k její náhradě tvoří v řízení, jež zde bylo provedeno, předmět sporu, a důvodem povinnosti obce k náhradě škody je zavinění obce. Naproti tomu otázka povinnosti zaplatiti protistraně útraty řízení jest upravena normou procesní — § 128 vlád. nař. č. 8/1928 Sb. — a rozhodnou pro povinnost tu není žádná skutečnost materiální, nýbrž čistě procesní, t. j. podlehnutí ve sporu. Proto byl v daném případě okr. úřad vzhledem k ustanovení § 69 odst. 1 cit. nař. povinen o nároku st-lčině na náhradu nákladů, které jí řízením vzešly, rozhodnouti.

Další důvod, připojený žal. úřadem, že takovéto rozhodnutí není dosud možné proto, že ještě nebylo soudem rozhodnuto o výši škody, kterou má obec st-lce nahraditi, spočívá rovněž na mylném právním názoru, že výše této soudně určené škody je pro otázku výše nároku st-lčina na útraty právního zastoupení rozhodnou. Právem poukazuje zde stížnost, že pro řízení správní není předpisu, jenž by výši těchto útrat činil závislou na výši soudně stanoveného odškodného.

Č. 12.291.

S a m o s p r á v a o b e c n í : * Obecní zastupitelstvo jest pokládati za ustavené teprve tím, že volba obecní rady, provedená ve schůzi podle § 59 řádu volení v obcích, nabyla právní moci. (Řešeno podle právního stavu před účinností novely č. 122/1933 Sb.).

(Nález ze 14. února 1936 č. 18.092/35.)

V ě c: Bedřich T. v Úpici proti rozh. zem. úřadu v Praze z 13. dubna 1933 o volbě obecní rady.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Dne 24. dubna 1932 konala se ve Velkých Svatoňovicích ustavující schůze obec. zastupitelstva, zvoleného dne 10. dubna 1932, a byl při volbě obecní rady zvolen starostou Josef B.

Proti volbě obec. rady podal Fr. B. a spol. námitky, uplatňuje v nich, že volební skupině československých národních socialistů měly býti přiděleny tři mandáty místo dvou skutečně jí přiznaných.

Současně oznámil zvolený starosta Josef B. podáním z 29. dubna 1932, že se úřadu starostenského vzdává, a požádal, aby s touto jeho resignací byl vysloven souhlas.

Výměrem z 29. října 1932 zem. úřad v Praze vyhověl námitkám Fr. B. a spol. a zrušuje volbu radního Fr. S. za stranu komunistickou, nařídil, aby byla provedena nová volba jednoho člena obec. rady a to příslušníky strany národně socialistické.

Okr. úřad v Trutnově prohlásil pak výměrem z 19. listopadu 1932, že, ježto dne 29. dubna 1932 nebylo ještě obec. zastupitelstvo pravoplatně ustaveno, rozhoduje o resignaci Josefa B. podle 4. odst. § 8 řádu volení v obcích a vyslovuje s ní souhlas.

Dne 27. listopadu 1932 konána pak byla doplňovací volba starosty a náměstka.

Proti této volbě podal st-1 námitky a uplatňoval v nich, že proti volbě starosty a náměstka z 24. dubna 1932 nebyly podány námitky a bylo proto obec. zastupitelstvo volbou obec. rady z 24. dubna 1932 ustaveno, a mělo pak o resignaci Josefa B. na úřad starostenský rozhodovati nové obec. zastupitelstvo, nikoli okr. úřad, jehož rozhodnutí jest proto pokládati za právně neúčinné. Bývalý starosta zahajoval schůzi obec. zastupitelstva 27. listopadu 1932, v níž byly provedeny doplňovací volby, ač tuto schůzi měl zahajovati nově zvolený starosta nebo jeho náměstek, a jest proto tuto schůzi podle § 47 obec. zřízení pokládati za neplatnou.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že st-lový námitky proti doplňovací volbě obec. rady zamítá z těchto důvodů: Tvrzení, že ve schůzi 24. dubna 1932 bylo nové obec. zastupitelstvo pravoplatně ustaveno, neodpovídá skutečnosti. Proti volbě nově zvolené obec. rady byly podle spisů jednacích podány námitky Františka B. a společ. z 30. dubna 1932, o nichž bylo jednáno a rozhodnuto. Nelze tedy vůbec důvodně tvrditi, že provedením zmíněné volby bylo nově zvolené obec. zastupitelstvo ustaveno a že zanikla činnost zastupitelstva starého. Na této okolnosti nemůže nic měniti ani to, že námitky Františka B. se volby obec. starosty a jeho náměstka netýkaly a že směřovaly proti volbě obec. rady, neboť vzhledem k ustanovení § 10 odst. 1 obec. řádu vol. jest obec. zastupitelstvo ustaveno teprve tehdy, až volba obec. r a d y, t. j. celého sboru v širším slova smyslu, stane se pravoplatnou. To se však při volbě konané dne 24. dubna 1932 nestalo, bylo proto ve shodě se zákonem, když i po zmíněné volbě úřadovalo dále staré obec. zastupitelstvo a starý obec. starosta. Bezdůvodné jsou rovněž i vývody námitek, pokud se týkají vyřízení resignace nově zvoleného obec. sta-

rosty Josefa B., ježto jeho resignace byla podle obsahu jednacího spisu podána 29. dubna 1932, tedy v době, kdy nebylo nově zvolené obec. zastupitelstvo ještě vůbec ustaveno, takže zastupitelstvo to nebylo také oprávněno, aby resignaci projednalo. Bylo proto správné, když o resignaci té jednal a rozhodoval okr. úřad. Jako bezpodstatné bylo konečně třeba zamítnouti i námitky, že ani schůzi dne 27. listopadu 1932 konanou, v níž byla provedena doplňovací volba, neměl svolávat starý obec. starosta, neboť ani o této době nelze tvrditi, že by bylo již nově zvolené obec. zastupitelstvo ustaveno, zejména když se uváží, že výměrem z 29. října 1932 bylo námitkám Františka B. vyhověno, volba obec. rady z části zrušena a nařízeno nové a správné její provedení.

Stížnost, podaná do tohoto rozhodnutí, uplatňuje, že názor žal. úřadu, že obec. zastupitelstvo sluší pokládati za ustaveno teprve tím, že volba obec. rady se stane pravoplatnou, je nesprávný, a že obec. zastupitelstvo jest pokládati za řádně ustavené již tím, že se provede volba obec. rady.

O této stížnosti uvážil nss:

Své podání, o němž rozhodl žal. úřad nař. rozhodnutím, označil st-l výslovně jako námitky podle § 67 řádu volení v obcích proti doplňovací volbě starosty a náměstka. V témže smyslu pojal st-lovo podání i žal. úřad, jenž je také jako námitky proti volbě starosty a náměstka vyřídil. Může proto i nss přezkoumati na základě stížnosti nař. rozhodnutí jako vyřízení námitek proti volbě uvedených činovníků, aniž jest mu zkoumati blíže, jakou vlastní povahu mělo st-lovo podání ve svých jednotlivých částech vzhledem k svému obsahu.

Jest pak na sporu jediná otázka, kdy jest zvolené obec. zastupitelstvo pokládati za ustavené.

Stížnost, jak již řečeno nahoře, hájí proti názoru žal. úřadu stanovisko, že jest je pokládati za ustavené již tím, že se provede volba obec. rady. Tomuto hledisku stížnosti nebylo však možno přivědčiti.

Stížnost sama vychází z předpokladu, že obec. zastupitelstvo nelze pokládati za ustavené již tím, že byly provedeny volby obec. zastupitelstva a že volba členů obec. zastupitelstva nabyla právní moci, majíc zřejmě na zřeteli, že obec. zastupitelstvo není ustaveno ex lege již tím, že jsou tu pravoplatně zvolení členové nového obec. zastupitelstva, nýbrž že k ustavení obec. zastupitelstva může dojiti teprve dalším aktem, totiž tím, že toto zastupitelstvo zvolí si na své schůzi podle § 59 řádu volení v obcích starostu, náměstka a ostatní členy obec. rady. Leč volba těchto orgánů podléhá podle řádu volení v obcích podle § 67 řízení oprávněmu, takže volba oněch orgánů nevejde v právní moc již provedením volby samé, nýbrž teprve tím, že v zákonem stanovené lhůtě nebyly proti volbě obec. rady podány námitky, nebo že případným námitkám nebylo příslušným úřadem pravoplatně vyhověno.

Dokud tedy volba obec. rady sama nenabyla právní moci, nemůže jako faktor ustavující nově zvolené obec. zastupitelstvo projevit v tomto směru svého pravoplatného účinku, jehož nastoupení jest právě podmíněno tím, že volba obec. rady vešla sama v právní moc. Správnost této úvahy dochází svého potvrzení i v ustanovení 1. věty 1. odst. § 10 řádu volení v obcích, jehož se i žal. úřad dovolal, neboť praví-li se zde, že

obec. zastupitelstvo volí se vždy na dobu čtyř let, počítajíc od dne, kdy volba obec. rady stala se pravoplatnou, jest zřejmo, že zákon, stanově takto volební období obec. zastupitelstva a připínaje jeho počátek ke dni, kdy se volba obec. rady stala pravoplatnou, učinil tak proto, že právě teprve tím, že volba obec. rady nebyla právní moci, mohlo nově zvolené obec. zastupitelstvo počítí jako ustavené svoji zákonnou působnost.

Hájí-li proto stížnost názor, že nově zvolené obec. zastupitelstvo jest pokládati za ustavené již tím, že se provede volba starosty, náměstků a obecní rady, aniž tato volba nabyla právní moci, jest tento názor mylný, a s ním pak padají i všechny důsledky, jež z něho stížnost proti nař. rozhodnutí vyvozuje.

Č. 12.292.

Pojišťovací právo: * Záruka za pojistné podle § 168 zákona o sociálním pojištění (221/1924 Sb.) může býti stavebníkovi uložena i po započetí stavebních prací.

(Nález z 15. února 1936 č. 10.749/36.)

V ě c: Okresní nem. pojišťovna v Chustu proti rozh. zem. úřadu v Užhorodě z 31. května 1933 o záruce za pojistné.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: K žádosti st-lky z 9. srpna 1932 uložil okr. úřad v Chustu výměrem z 5. září 1932 Heřmanu E. a Ignáci K., aby ve smyslu § 168 zák. č. 221/24 Sb. poskytli st-lce jistotu ve výši 500 Kč za pojistné podnikatele stavby Josefa F. v Chustu.

Proti výměru tomu podal odvolání Heřman E., ve kterém namítal, že výměr byl mu doručen 14. října 1932, když stavba byla již celkem dokončena a on podnikatele vyplatil, takže tento nemá u něho již žádné pohledávky.

Nař. rozhodnutím bylo odvolání vyhověno a výměr I. stolice zrušen jako nezákonný s tímto odůvoděním: Podle § 168 zák. č. 221/24 Sb. lze uložit stavebníkovi složení jistoty před počtetím stavebních prací. Na žádost okr. nem. pojišťovny v Chustu z 9. srpna 1932 byl výměr okr. úřadu v Chustu o složení jistoty doručen stavebníkovi dne 14. září 1932 v době, kdy již stavba byla téměř dokončena.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss toto:

Že znění důvodů nař. rozhodnutí plyne, že žal. úřad vychází z názoru, že uložení jistoty stavebníkovi podle § 168 poj. zák. může se státi jedině před započetením stavby a že po započetení stavby nelze již jistotu uložit. Avšak názor tento nemá opory ve znění § 168 poj. zák. Paragraf tento praví: Úřad udělující povolení ke provedení stavby je povinen vyrozuměti o žádosti za ně nemocenskou pojišťovnu a uložit stavebníkovi, aby před započetením stavebních prací poskytl přiměřenou jistotu za pojistné, bude-li toho pojišťovna v osmi dnech žádati a prokáže-li, že